

Til medlem af Inatsisartut
Tillie Martinussen
Samarbejdspartiet

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 127-2020 vedrørende handicaplovens implementering.

Kære Tillie

Tak for dine spørgsmål. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvorledes følger Naalakkersuisut den fulde implementering af den nyligt vedtagne handicaplov til dørs?

Naalakkersuisut yder rådgivning og vejledning til kommunerne. Denne opgave løses af Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold.

Styrelsen har et rejsehold, som underviser i den nye lovgivning på handicapområdet. Rejseholdet underviser kommunerne lokalt og rejseholdet er således tæt på sagsbehandlingen lokalt.

Rejseholdet har planlagt undervisning i alle fem kommuner i alle byer. Undervisningen var oprindeligt planlagt til færdiggørelse ultimo august 2020. Grundet COVID-19 er undervisningsplanen ændret. Det forventes, at alle byer i alle kommuner har modtaget undervisning i efteråret 2020.

2. Hvorledes finder handicaplovens diskriminationsbestemmelser i praksis implementering i uddannelsessektoren?

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke oplyser følgende:

Diskriminering af børn og unge med handicap i uddannelsessystemet undgås bedst gennem en erkendelse af den enkelte elevs handicap – og omfanget af dette. For at sikre elever med eventuelle handicap den bedste skolestart udføres en obligatorisk screening af børnenes helbred og udvikling, når barnet fylder 3 år og af børnenes skoleparathed, når barnet fylder 5 år, jf. § 5, stk. 3 nr. 6 i Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen. Jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr.21 af 8. december 2017 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen, vil specialpædagogisk bistand i folkeskoleregi på lignende vis kunne imødegå diskriminering af personer med handicap i deres uddannelsesforløb.

13-08-2020
Sags nr. 2020 - 12878
Akt. id. 14496831

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

I en sådan bistand indgår:

- Specialpædagogisk rådgivning til elever og til forældre, lærere og andre personer, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling.
- Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisning af eleven.
- Personlig assistance, der kan støtte eleven til at overvinde faglige, personlige og praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.
- Personlig vejledning, der kan støtte elevens selvstændighed og selvhjulpethed i forbindelse med overgangen til samfund, uddannelse, erhverv eller anden beskæftigelse.

I ungdomsuddannelsesregi skal det nævnes, at

- man på erhvervsuddannelsesområdet imødegår diskriminering af handicappede i forbindelse med afviklingen og adgangen til eksamen. Her kan uddannelsesinstitutionen fravige de fastsatte krav – blandt andet på baggrund af et dokumenteret handicap, jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 4 af 18. marts 2015 om eksamener ved erhvervsuddannelserne..
- man på gymnasieområdet imødegår diskriminering gennem fritagelsesmuligheder jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 10 af 23. juli 2012 om studie- og ordensregler for den gymnasiale uddannelse - og ved at tilbyde elever med behov herfor pædagogisk understøttende aktiviteter, jf. Inatsisartutlov nr. 13 af 22. november 2011 om den gymnasiale uddannelse. Derudover kan uddannelsen forlænges, hvis en elev har et handicap, der gør dette nødvendigt.
- det nystartede GUX-S gør det muligt i højere grad for elever med særlige behov at gennemføre den gymnasiale uddannelse. Også dette vil imødegå diskriminering af elever med handicap.

Gennem ovenstående fremmes den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, herunder igennem muligheden for uddannelse, i det omfang det er muligt for den enkelte.

3. Hvorledes monitorerer Naalakkersuisut om der er behørig fremskridt i lovens bogstav, f.eks. at der udarbejdes og opdateres handleplaner, udviklingsplaner, statusrapporter mv. for borgere der har ret til støtte efter lovgivningen?

Naalakkersuisut driver de landsdækkende døgninstitutioner for personer med handicap ved Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold. Styrelsen oplyser og instruerer de enkelte døgninstitutioner for personer med handicap i at udarbejde udviklingsplaner og statusrapporter samt øvrige forpligtelser i henhold til loven om støtte til personer med handicap.

I forhold til kommunernes administration af lovgivningen om støtte til personer med handicap, gennemføres der – som nævnt i svar på spm. 1 – kurser i hver enkelt by i hele landet, hvilket samtidig giver rejseholdet oplysninger om kommunernes efterlevelse af lovgivningen om støtte til personer med handicap.

Vedrørende Naalakkersuisuts tilsynsforpligtelser henvises til svar på spm. 6.

4. Hvorledes sikrer Naalakkersuisut, at personer som endnu ikke er diagnosticeret med handicap eller udviklingsproblemer af psykisk eller fysisk art, udredes og hvad skal de gøre mens udredningen står på?

I henhold til § 6 i Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap, finder loven anvendelse for personer med handicap uanset alder, som har bopæl i Grønland. Personer med handicap omfatter personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Jf. § 25 i loven skal kommunen foretage en udredning af forholdene for en person med handicap, hvis det må antages, at personen har behov for støtte efter bestemmelserne i kapitel 8 eller ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 9 i loven. Det er ikke et krav for igangsætning af en udredning, at der er stillet en diagnose.

Jf. § 38, stk. 4 skal kommunen træffe afgørelse om støtte og iværksætte denne i de tilfælde, hvor der er et akut behov for støtte. I disse tilfælde igangsættes udredningen i sammenhæng med, at der ydes støtte ved akut behov. Når udredningen er afsluttet, træffer kommunen afgørelse på grundlag af udredning og under iagttagelse af de øvrige lovbestemmelser.

Det er en kommunal opgave at varetage sagsbehandling i handicapsager.

Naalakkersuisut understøtter kommunerne med rådgivning og vejledning blandt andet gennem det landsdækkende handicapcenter, Pissassarfik, Der henvises til § 11 i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Fagpersonalet i kommunerne kan endvidere henvende sig til Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold med henblik på spørgsmål om handicaplovgivningen.

5. Hvorledes understøtter, eller faciliterer Naalakkersuisut, at der kan ydes kvalificeret rådgivning, som der er ret til efter lovens kapitel 5?

Der henvises til svar på spørgsmål 1.

Endvidere kan oplyses, at jf. § 11 har det landsdækkende handicapcenter, Pissassarfik bl.a. til opgave at yde rådgivning og vejledning til personer med handicap og deres pårørende samt til kommunerne.

6. Hvorledes agter Naalakkersuisut at føre tilsyn med lovens udførelse i kommunerne?

Tilsynsenheden i Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet varetager tilsynet jf. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 22 af 24. juni 2020 om tilsyn med det sociale område samt jf. §§ 64-68 i Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap.

7. Har Naalakkersuisut planer om, at understøtte et rummeligt arbejdsmarked for personer med handicaps, og har Naalakkersuisut planer om, at udarbejde en fornyet plan eller strategi for dette indsatsområde?

Departementet for Arbejdsmarked oplyser følgende:

Naalakkersuisut prioriterer et inklusivt og velfungerende arbejdsmarked, som understøtter landets udvikling og sikrer større økonomisk selvstændighed. Derfor er alle hænder vigtige, og det gælder – foruden den store ungemålgruppe – også personer med handicap. Selvom Naalakkersuisut pt. ikke har særskilte planer om at udvide foranstaltninger i forbindelser med personer med handicap på arbejdsmarkedet, er Naalakkersuisut i gang med at udvikle en ny beskæftigelsesstrategi, som skal favne bredt og anskue alle borgere i landet som ønskværdige, værdifulde og nødvendige ressourcer.

Samtidig prioriterer Naalakkersuisut det tværdepartementale projekt "Øget selvforsørgelse", som har til formål at finde konstruktive og fælles løsninger på tværs af departementerne og i samarbejde med kommunerne og arbejdsmarkedets parter samt andre interessenter med henblik på, at så mange borgere som muligt kan blive selvforsørgende frem for at være på overførselsindkomst.

Endvidere kan det oplyses, at der på efterårssamlingen 2019 blev vedtaget Inatsisartutlov nr. 31 af 28. november 2019 om registrerede socialøkonomiske virksomheder. Socialøkonomiske virksomheder er virksomheder, der driver erhverv med det formål at fremme særlige sociale formål gennem deres virke og indtjening med videre. Baggrunden for loven er blandt andet et ønske om at fremme særlige sociale og samfundsgavnige formål gennem virksomhedsdrift.

Det kan eksempelvis være personer med handicap, som sikres jobs, tilrettelagt så de passer til de vilkår og behov, de enkelte personer har. Det kan være unge eller voksne, som af andre grunde er udsatte, og som har behov for et støttende tiltag gennem arbejdsmarkedet for at komme videre.

Dette tiltag bidrager til et mere inkluderende arbejdsmarked, hvor udsatte personer eller personer med et handicap kan arbejde på lige vilkår med andre i samfundet samt under forhold og vilkår, der giver plads til deres eventuelle særlige behov.

8. Er der afsat ekstra midler til hjælp til socialrådgivere, ekstra penge til støttepersoner, hjælpemidler og den slags i kommunerne, eller til instanser der kan uddele disse, eller er der planer herom?

Der henvises til afsnit 3 i de almindelige bemærkninger til inatsisartutloven om støtte til personer med handicap, hvor det fremgår, at der er afsat 102,9 mio. til merudgifter i forbindelse med udmøntningen af loven.

9. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af relevans for implementeringen af handicaplovgivningen?

Med henvisning til svar på ovenstående spørgsmål kan det nævnes, at det er en omfattende indsats at sikre efterlevelsen af den nye lovgivning om støtte til personer med handicap. Indsatsen er godt i gang, men det vil tage tid at efterleve lovgivningen fuldt ud.

Med venlig hilsen

Martha Abelsen